

235

2380-2391

IV. A házasság méltóságának megsértései

2380 A házasságtörés. A szó a házastársi hűtlenséget jelenti. Amikor két olyan fél létesít szexuális kapcsolatot egymással, még ha futólag is, akik közül legalább az egyik házas, házasságtörést követnek el. Krisztus a házasságtörést elítéli, még ha vágyban történik is. A hatodik parancsolat és az Újszövetség feltételek nélkül tiltja a házasságtörést. A Próféták kárhozzátják súlyosságát. A házasságtörésben a bálványimádás bűnének előképét látják.

2381 A házasságtörés igazságtalanság. Aki elköveti, megszegi vállalt kötelezettségeit. Megsérti a házastársi köteleket, ami a Szövetség jele; sérti a másik házastárs jogát, és megtámadja a házasság intézményét azáltal, hogy megszegi a szerződést, amely annak alapjául szolgál. Veszélyezteteti az emberi nemzés és a gyermekek javát, akiknek szükségük van a szülők szilárd egységére.

A VÁLÁS

2382 Urunk Jézus hangsúlyozta a Teremtő eredeti szándékát, aki a házasságot fölbonthatatlannak akarta. Hatálytalanította azokat az engedményeket, amelyeket lassanként bevezettek a régi Törvénybe.

Megkereszteltek között "a megkötött és elhált házasság nem bontható föl semmilyen emberi hatalom által és semmilyen okból, a halált kivéve".

2383 A házastársak különélése a házastársi kötelek fönmaradása mellett, a kánonjog által meghatározott esetekben törvényes lehet.

Ha a polgári válás marad az egyetlen lehetséges eszköz bizonyos törvényes jogok érvényesítésére -- például a gyermekekről való gondoskodás vagy az örökség biztosítása --, erkölcsi vétség nélkül eltűrhető.

2384 A válás a természetes törvény súlyos megsértése. Föl akarja bontani a házastársak szabadon megkötött szerződését, mely arról szól, hogy mindhalálíg egymással élnek. A válás megsérti az üdvösségnek azt a Szövetségét, amelynek a szentségi házasság jele. Egy új házas kötelek létrehozása, még ha a polgári törvény el is ismeri, tovább súlyosbítja a törést: az újra házasodott házastárs ilyen esetben a nyilvános és állandó házasságtörés állapotában van:

"A férjnek, miután feleségét elbocsátotta, nem szabad mást feleségül vennie; az elbocsátott asszonyt sem veheti más feleségül."

2385 A válás rosszasága abból a rendetlenségből is fakad, amit a családi sejtben és a társadalomban okoz. Ezzel a rendetlenséggel súlyos sérülések járnak együtt a házastárs számára, aki egyedül marad; a gyermekek számára, akik sérülnek a szülők különválása miatt, és gyakran veszekedésük tárgyává válnak; további válásokat kiváltó rossz hatása valóságos társadalmi csapássá teszi.

2386 Előfordulhat, hogy az egyik házastárs a polgári bíróság által kimondott válás ártatlan áldozata; ő tehát nem sérti meg az erkölcsi törvényt. Lényeges különbség van a két házastárs között, akik közül az egyik őszintén törekedett arra, hogy hű maradjon a házasság szentségéhez és igazságtalanul elhagyták, a másik pedig saját súlyos hibájából egy egyházjogilag érvényes házasságot tönkretesz.

A HÁZASSÁG MÉLTÓSÁGA ELLENI EGYÉB VÉTSÉGEK

2387 Érthető annak tragédiája, aki meg akar térni az evangéliumhoz, és szembe találja magát a kötelezettséggel, hogy el kell bocsátania egy vagy több feleséget, akivel addig házastársként élt. Mindazonáltal a többnejűség (poligámia) nem egyezik az erkölcsi törvénnyel. Gyökerében mond ellent a házastársi közösségnek; "ugyanis közvetlenül elutasítja Isten tervét, amint az a kezdet kezdetén megnyilvánult, mert ellenkezik a férfi és a nő egyenlő személyi méltóságával, akik a házasságban fönntartás nélküli -- azaz egyetlen és kizárólagos -- szeretettel adják magukat egymásnak". A keresztényt, aki korábban poligámiában élt, az igazságosság súlyosan kötelezi arra, hogy teljesítse vállalt kötelezettségeit korábbi feleségei és gyermekei felé.

2388 A vérfertőzés intim kapcsolat vérrokonok vagy sógorok között, akik között tilos volna a házasságkötés. Szent Pál ezt a bűnt különösen súlyosan bélyegzi meg: "Az a hír járja, hogy paráznaság fordul elő köztetek, (...) mégpedig olyan, hogy valaki apja feleségével él. (...) Urunk Jézus nevében (...) adjuk át az ilyet a sátánnak testének romlására (...)" (1Kor 5,1.3--5) A vérfertőzés megrontja a családi kapcsolatokat és visszalépést jelent az állatiasság felé.

2389 A vérfertőzéshez kapcsolhatjuk a kiskorúakkal való szexuális visszaélést, amelyet felnőttek követnek el a gondjaikra bízott gyermekeken vagy serdülőkön. Ilyen esetben a bűn egyidejűleg botrányos merénylet a fiatakorúak lelki és erkölcsi épsége ellen, akik egész életükben hordozzák ennek nyomát, s emellett a nevelői felelősség megsértése is.

2390 Szabad szerelemről akkor beszélünk, amikor egy férfi és egy nő nem hajlandó jogi és nyilvános formát adni kapcsolatuknak, amely a szexuális intimitást is magába foglalja.

Az elnevezés megtévesztő: mi értelme lehet egy olyan szerelemnek, melyben a személyek nem kötelezik el magukat, és ezzel a másikba, önmagukba vagy a jövőbe vetett bizalom hiányát nyilvánítják ki?

A kifejezést különböző állapotokra is használják: ágyasság (lat. concubinatus), a házasság mint ilyen elutasítása, a hosszú időre való elkötelezettség képtelensége. Mindezek a helyzetek sértik a házasság méltóságát; lerombolják a család eszméjét; gyöngítik a hűség iránti érzéket. Ellentétesek az erkölcsi törvénnyel: a szexuális aktus kizárólagos helye a házasság; ezen kívül mindig súlyos bűn és kizár a szentáldozás közösségéből.

2391 Manapság sokan követelnek egyfajta "jogot a próbaházassághoz" olyan esetekben, ahol a házassági szándék fönáll. Bármilyen szilárd azok elhatározása, akik korai szexuális viszonyba kezdenek, az ilyen viszonyok "nem alkalmasak arra, hogy őszinteségben és hűségben biztosítsák egy férfi és egy nő személyes kapcsolatát, és főként, hogy e kapcsolatot megóvják a képzelgésektől és a vak ösztönöktől". A testi egyesülés erkölcsileg csak akkor megengedett, amikor a férfi és a nő között végleges életközösség jött létre. Az emberi szerelem nem tűri a "próbát". A személyek egymás közti teljes és végleges odaadását kívánja meg.